

Trinaesta lekcija • Lesson Thirteen

A1

DOBRODOŠLI!

Those working on their own: listen to the exercise with the recording several times, paying attention to the forms of the conditional [bih, bi, bi, bismo, biste, bi] and the polite phrases. Also notice the use of *odgovarati* and *prijati*.

A2

EVO KOMPJUTERA!

✂ Play this conversation, on your feet, using a box for the computer. Go through it again with #1 as a female repair person.

☆ Examples:

1. [carrying a heavy box] Ево, *донела сам* ваш компјутер. Поправљен је. Где да га спустим?
2. Молим вас ставите га тамо на писаћи сто.
3. Ако хоћете да га ставим на сто, морали бисте да склоните све ваше ствари са стола!
4. Одмах, али да ли могу да вас понудим са кафеом пре тога?
5. Не, хвала. Већ сам *попила* данас. Жури ми се. [groaning under the weight of the box] Ако бисте склонили те ствари могла бих почети да радим.
6. Наравно! Али кад сте већ ту, да ли можете да ми објасните неке ствари у вези са компјутером?
7. [groaning] Молим вас, казали сте да ћете да склоните те ствари! Немојте бити неозбиљни! Морам што пре да одем код следеће муштерије.
8. У реду, [clearing the desk] склонио сам их. Жао ми је што не можете да останете макар пар минута дуже!

✂ Then change the number of people involved, so that there are two repair people or two recipients of the repaired computer. [note that the repair person is #1, not #2] In this example both groups are women.

1. [carrying a heavy box] Ево, донеле смо ваш компјутер. Поправљен је. Где да га спустимо?
2. Молимо вас ставите га тамо на писаћи сто.
3. Ако хоћете да га ставимо на сто, морале бисте да склоните све ваше ствари са стола!
4. Одмах, али да ли можемо да вас понудимо са кафеом пре тога?
5. Не, хвала. Већ смо попиле данас. Жури нам се. [groaning under the weight of the box] Ако бисте склониле те ствари могле бисмо почети да радимо.
6. Наравно! Али кад сте већ ту, да ли можете да нам објасните неке ствари у вези са компјутером?
7. [groaning] Молимо вас, казале сте да ћете да склоните те ствари! Немојте бити неозбиљне! Морамо што пре да одемо код следеће муштерије.
8. У реду, [clearing the desk] склонили смо их. Жао нам је што не можете да останете макар пар минута дуже!

✂ Rework the conversation so that it is informal, using 'ti' instead of 'vi'. In this case both parties are men.

1. [carrying a heavy box] Ево, донео сам твој компјутер. Поправљен је. Где да га спустим?
2. Молим те стави га тамо на писаћи сто.
3. Ако хоћеш да га ставим на сто, морао би да склониш све твоје ствари са стола!
4. Одмах, али да ли могу да те понудим са кафеом пре тога?
5. Не, хвала. Већ сам попио данас. Жури ми се. [groaning under the weight of the box] Ако би склонио те ствари могао бих почети да радим.
6. Наравно! Али кад си већ ту, да ли можеш да ми објасниш неке ствари у вези са компјутером?
7. [groaning] Молим те, казао си да ћеш да склониш те ствари! Немој бити неозбиљан! Морам што пре да одем код следеће муштерије.
8. У реду, [clearing the desk] склонио сам их. Жао ми је што не можеш да останеш макар пар минута дуже!

✂ A3

POLAKO ...

✂ Make your own version, based loosely on this exchange, of a conversation between two people one of whom owes the other a book which the other needs to study for an exam, or some money, or a coveted item of clothing. An example is given below.

Those working on their own, listen to the recording of this exercise until you know it by heart, and then note the use of the perfective form: pročitati, the verbal forms: treba, neka, setiti se, smeti and the phrases nemam pojma and šteta što.

☆ Example:

1. Ako mi roditelji daju novce večeras, daću ti ih sutra ujutro kada se nađemo na fakultetu.
  2. Koliko će ti dati?
  3. Pa, nekih sto pedeset dinara*.
  4. Bolje bi ipak bilo kad bi mi dala novce najkasnije do osamnaest i trideset. Trebaju mi pare da bih ih kolegi dala večeras u devetnaest i trideset.
  5. Svejedno mi je. Neka ih kolega nađe negde drugo.
  6. Šta će reći kolega? Obćala sam mu da ću mu dati novce večeras.
  7. Polako. Nemam pojma šta će da kaže. Neka kaže šta hoće. Da sam čarobnjak mogao bih ti dati pare do večeras. Šteta što nisam.
  8. A ja, da sam kraljica, ne bih brinula! Ovakò, ne smem ni da se pojavim večeras.
- *dinar – the currency of Serbia. Montenegro uses the euro as its currency.

✂ A4

✂ Use this sketch as the basis for giving each other instructions for how to find something in a city.

✂ For students working on their own, go over this carefully, listening to the recording, and note the vocabulary for giving instructions for taking a bus ride and finding a location.

VEŽBE

B1

- Practice introducing yourself to someone, shaking hands as you say your name.
- Practice offering each other things and refusing politely.
- For those working on their own, work with these exercises until you know them by heart. The phrases *drago mi je* and *žao mi je* are particularly important.

 Replace the *kafa* and *čaj* with other beverages: *mineralna voda*, *pivo*, *sok*, *vino*.

☆ Example:

1. Шта бисте желели да попијете?
2. Свеједно ми је, вино или пиво.

B2

 Replace *fino meso* with *belo vino*, *crni hleb*, *ćevapčići*, *hladno pivo*, *jaje*, *màslac*, *slatki kolač*; use *žedan*, *popiti* and *piti* with the beverages.

☆ Examples:

1. Да ли би хтела нешто да *поједеш* за већеру?
2. Хвала, бих! Страшно сам *гладна*!
3. Чиме могу да те *послужим*? Имам *фине ћевапчиће*.
4. На жалост, *ћевапчићи* ми се не *једу* због тога што сам *јела ћевапчиће* данас за ручак. Да ли може нешто друго?
5. Како да не! Може, без *проблема*.

1. Да ли би хтела нешто да *попијеш уз** већеру?
2. Хвала, бих! Страшно сам *жедна*!
3. Чиме могу да те *послужим*? Имам *хладно пиво*.
4. На жалост, *хладно пиво* ми се не *пије* због тога што сам *пила пиво* данас за ручак. Да ли може нешто друго?
5. Како да не! Може, без *проблема*.

*Note the use of *uz* here instead of *za*. *Za večeru* means "for dinner" while *uz večeru* means "along with dinner".

B3

 Replace the italicized disciplines with ones from the list above.

☆ Example:

1. Када бисте хтели, могли бисте сви бити одлични професори *музике*!
2. А шта ако бисмо хтели бити професори нечег *другог*?
3. Ни *то* не би било лоше. Чег а бисте хтели бити професори?
4. Ако би све било по мени, хтео бих да будем професор *лингвистике*, због тога што *то* највише *волим*.
5. А *ја* бих био професор *romanistikе*, зато што *то* највише *жеље* моји родитељи.

B4

✎ Rework this so that the conversation is about having beer or wine, cake or *ćevapčići*.

☆ Example:

1. Изволи, седи! Да поједемо мало колача.
2. Баш ми прија парче колача сада.
3. Да ли би желела да га једеш са шлагом* или без?
4. Може са пуно, пуно шлага, хвала.
* whipped cream.

B5

✎ Replace *zaradivati više novca* with *čitati više knjiga*, *kupiti više stvari*, *položiti više ispita*, *slušati više predavanja*.

☆ Example:

1. Како би било кад бих *slušala* више *predavanja*?
2. То не би било лоше.
3. А како би било кад бих *slušala* мање *predavanja*?
4. То не би било добро.

B6

Possible answers to the questions to ask one another:

1. Највише бих волео да једем јаја на око.
2. Највише бих волела да путујем у Нови Сад.
3. Желео бих да зарађујем више него што сада зарађујем.
4. Могao бих да идем у Србију преко лета.
5. Не би ваљало увек да остане студент.

B7

✎ Replace *glava* with *ruka*, *noga*, *stomak*, *lakat*, *leđa*.

✎ Replace *popiti čašu hladne vode* with *staviti led*, *popiti aspirin*, *umiti se hladnom vodom*.

☆ Example:

1. Šta ti je?
2. *Lakat* me boli.
3. Treba ti *aspirin*!
4. Svejedno mi je. Kada бих *popila aspirin*, *lakat* би ме болео још више!

DOMAĆI ZADATAK

C1

Work up a skit in which the characters use the polite phrases from A1 when they get to know each other.

☆Example:

Da li biste bili tako ljubazni da sedite za sto?

Svakako.

Da li smem da vas poslužim kafom?

Može, hvala.

Izvolite. Da li hocete mljeka ili šecera?

Može mljeka ali mi ne treba šecera.

Valja li vam kafa?

Odlična je, baš mi ovako prija, hvala.

C2

Write a paragraph (100 words) on the theme:

Šta bih radila da imam vremena i novca?

or

Šta bi radio da ima vremena i novca?

or

Šta bismo radili da imamo vremena i novca?

For those students working on their own, find someone who knows the language to read this assignment for you once you've written it.

C3

Fill in the blanks with the appropriate conditional phrase:

1. Kada **bi napisao** celi domaci zadatak svaki dan **bio bi** odličan student.
Kada **bi napisala** celi domaci zadatak svaki dan **bila bi** odlična studentkinja.
2. **Ne bi bilo loše** da dođeš kod naš sutra po podne na ručak.
3. O takvim stvarima **ne bi trebalo** da se govori.
4. Da si predsednica (or: predsednik) Amerike, **imala bi** (or: **imao bi**) puno posla.
5. **Biste li bili** tako ljubazni da podete sa mnom?
6. **Prokockao bih** život da vožim motocikl.

C4

Take each of the phrases below and make it into an imaginary conditional.

For example: ja / pilot

Da sam pilot, putovala bih cele godine avionom!

Da sam pilot, putovala bih cijele godine avionom!

1. Да смо Французи говорили бисмо француски.
2. Ишли би да спавају пре једанаест да су добри.
3. Да имате шездесет година већ бисте завршили факултет.
4. Не бих могла да читам да имам три године.
5. Да је она чаробњак могла би да чини дивне ствари.

C5

Translate the first sentence into English and the next two into BCS, following the example of the first.

1. a. Would you be so kind as to sit here next to her?
b. Да ли бисте били тако љубазни да отворите та врата? Хвала! Да ли бисте сада отворили ова врата?
c. Да ли бисте били тако љубазни да нам помогнете и дате нам своју руку?
2. a. If I were able to pass the exam, I would go and take it immediately!
b. Кад бисмо знали да спремимо јапанску храну, фино бисмо јели.
c. Кад бисте сваког дана учили по двадесет сати, били бисте одличан студент!
3. a. Had you lived a hundred years ago, you probably would no longer be alive!
b. Никада не бих ни о чему бринула / бринуо да сам чаробњак.
c. Да смо деца, играли бисмо лопте цео дан.
4. a. Both my legs and arms hurt. May I ask you for help?
b. Боли ме стомак. Када бих попио топло млеко, мање би боleo.
c. Боли ме глава, али ће мање да боли ако легнем.
5. a. What do you do? I work in law.
b. Чиме се баве? Баве се медицином.
c. Чиме се бави? Бави се географијом.

C6

Questions on A1, A2, A3 and A4.

A1

1. Господин је замолио за мало хладне воде због тога што је био жедан.
2. Госпођа је питала господина да ли жели нешто друго попити или појести зато што је врло љубазна.
3. Господин каже да би радо мало колача.
4. Госпођи се чини да је боља пуна чаша него празна чаша зато што јој се чини да је господину пријатније ако пред собом има пиће.
5. Госпођа ће пити само вино јер јој не прија слатко. Каже да јој већ одговара само вино.

A2

1. Да би човек могао да спусти компјутер, требало би прво да се склоне све ствари са стола.
2. Треба да се склоне све ствари са стола зато што нема где да се спусти компјутер.

3. Човек је љут због тога што му се жури.

A3

1. Требају му материјали да би их обрадио с колегом.
2. Не, није краљ.
3. Ко зна шта ће да кажу! Можда се број 1 управо тога боји.

A4

1. Број 1 тражи Градску кафану, која је на главном тргу.
2. Градска кафана стоји поред једне врло лепе зграде.
3. Број 1 и број 2 су разговарали о упутствима како да се иде до главног трга.